

Historyczne widoki i plany Krakowa - Plany z XIX wieku

2010-07-19

PLAN MIASTA KRAKOWA - 1881 r.

Litografia z zakładu A. Pruszyńskiego w Krakowie - plan sytuacyjny, obejmujący miasto w granicach administracyjnych, od południa po nowe koryto Wisły i część miasta Podgórze, od wschodu i północy po linię okopów, od zachodu część Błoń i Łobzów. Ponieważ nie wszystkie ulice opisano na planie, a był to okres zmian w nazewnictwie, warto to prześledzić, biorąc za przykład obwodnicę Plant. I tak ul. Floriana Straszewskiego (założyciela Plant) uzyskała swoją nazwę na rok przed powstaniem planu, w 1880 r. Wcześniej była to droga wzdłuż murów miejskich, zwana Podwalem, a jej część pod Wawelem, gdzie znajdowały się bagna, określana była Żabim Krukiem. W drugiej poł. XIX w. dzisiejsza ul. Podwale nosiła nazwę ul. Kapucyńskiej, Podwalem zaś nazywano obecną ul. Dunajewskiego. W 1881 r. rozciągnięto nazwę "Podwale" także i na ówczesną ul. Kapucyńską. Z kolei w 1907 r. osobną nazwę otrzymała ul. Juliana Dunajewskiego (rektor UJ, minister skarbu Austrii). Od 1951 r. nadano jej nazwę ul. 1 Maja, a w r. 1990 przywrócono poprzednią. Dzisiejsza ul. Basztowa po zniesieniu z początkiem XIX w. murów miejskich i założeniu Plant dzieliła się na odcinki o różnych nazwach: ul. Górnych Młynów (pomiędzy Garbarską a Długą), ul. Widok (między Długa a placem Matejki oraz ul. Basztowa. Tę ostatnią nazwę przeniesiono w r. 1881 na całość ulicy. Obecna ul. Westerplatte pod koniec XVIII w. nosiła nazwę ul. Podmurze, zaś w pierwszej połowie XIX w. ul. Wałowej. W drugiej połowie XIX w. przemianowano ją na ul. Kolejową. W r. 1912 zmieniono nazwę na ul. Andrzeja Potockiego (marszałek krajowy, namiestnik Galicji). Od r. 1948 nosiła urzędową nazwę ul. Józefa Stalina, a od 1956 r. nazwę obecną. Dzisiejsza ul. św. Gertrudy także zwana była z końcem XVIII w. ul. Podmurze, a w pierwszej połowie XIX w. ul. Polną. Od 1878 r. zaczęto nazywać ją ul. św. Gertrudy (od kościółka św. Gertrudy ufundowanego przez Mikołaja Wierzyńka u wylotu ul. Siennej, rozebranego w r. 1822; na przyległym cmentarzu chowano skazańców). W r. 1950 ulicę przemianowano na ul. Ludwika Waryńskiego, zaś w r. 1990 przywrócono nazwę poprzednią.

Reprodukcja ze zbiorów Muzeum Historycznego Miasta Krakowa.

[Powrót](#)